

Yttrande 2021-02-26

Bakgrund. Etikrådet har diskuterat frågan som rör Jonas F Ludvigsson – professor vid Karolinska institutet (KI) och kliniskt verksam som barnläkare vid Universitetssjukhuset Örebro – som har utsatts för hårda ord, trakasserier och även hot efter ett nyligen publicerat 'letter' i New England Journal of Medicine där han och hans medförfattare presenterar registerdata från svenska intensivvårdsregistret och svenska barntraumaregistret. De har kunnat visa att lärare hade ungefär hälften så stor risk att bli svårt sjuka i covid-19 som andra yrkesgrupper (sjukvårdspersonal borträknad) och att barn i grundskolan löpt mycket liten risk för att bli svårt sjuka i covid-19 under våren, trots öppna skolor.

Etikrådets ställningstagande. Ett öppet samtalsklimat med högt i tak och där alla tankar och åsikter ges utrymme är viktigt för KI. Den yttrandefrihet vi har och tar för självklar bör karaktäriseras av sakliga och respektfulla diskussioner i tal och skrift. Den vetenskapliga diskussionen på KI måste förmå att göra skillnad på vetenskap och politik. Hot är och förblir en lagstridig handling som ska beivras. Hatiska uttalanden, trakasserier och mobbning är en arbetsmiljöfråga på alla arbetsplatser inklusive universiteten. Vi beklagar det hårdnande debattklimatet i Sverige både inom och utanför den akademiska sfären, som skrämmar forskare till tystnad. Detta är alltid allvarligt, och kanske särskilt så i en tid när vi så fort som möjligt behöver öka vår kunskap om covid-19 och bidra med ett vetenskapligt perspektiv under den pågående coronapandemin.

Det som drabbat forskaren Jonas Ludvigsson är således helt oacceptabelt för oss i KIs Etikråd. Det som inträffat är inte i enlighet med den "*öppenhet och god akademisk sed*" som vi förordar och strävar efter att säkerställa på KI. Debatten i samhället och i omvärlden kan vara svårare att påverka, men även här behöver KI-forskare kunna uttrycka sig fritt och bidra till den tredje uppgiften med sina kunskaper och vetenskapliga perspektiv utan att någonsin behöva frukta eller påverkas av hat eller hot.

För Karolinska Institutets Etikråd tecknar

Claes Frostell
Sven Erik Brodd
Krister Bykvist
Katarina Cvek
Anna Mia Ekström
Gert Helgesson
Per Ljungman
Jane Reichel
Anders Ekbom
Niklas Rådström
Robert Meriruoho
Aysha Qureshi

Mer information om [Karolinska Institutets etikråd](#)